červen 2009

Infoservis – Zákon o auditorech

ZÁKON O AUDITORECH

Podstatné změny ve způsobu ověřování účetních závěrek auditory zavádí zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (dále jen ***„zákon“***), který **nabyl účinnosti dne 14. dubna 2009**. Tento zákon se značným zpožděním přibližuje české právo požadavkům komunitárního práva, konkrétně směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17.5.2006, o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek (dále jen ***„směrnice“***).

SUBJEKTY VEŘEJNÉHO ZÁJMU

Zákon nepřímo rozděluje auditované subjekty na 2 skupiny, a to tzv. **subjekty veřejného zájmu a všechny ostatní subjekty**. Subjekty veřejného zájmu jsou v podstatě všechny typy finančních institucí, dále právnické osoby, jejichž vnitřní poměry se řídí českým právem a jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu kdekoliv v Evropské unii a konečně za subjekty veřejného zájmu jsou považovány i právnické osoby, družstva a konsolidující účetní jednotky, kterých průměrný stav zaměstnanců přesáhl v předchozím účetním období 4.000 zaměstnanců (pokud je účetním obdobím kalendářní rok, bude pro účely zákona rozhodující stav zaměstnanců již v roce 2008, tedy ještě před účinností zákona). Pro tyto subjekty veřejného zájmu stanoví zákon zvláštní povinnosti, např. povinnost zřídit zvláštní orgán – **Výbor pro audit**, a to do 31.12.2009 (subjekty veřejného zájmu, které nemají tuto povinnost, musí do 31.12.2009 zveřejnit informaci o tom, který orgán plní funkci výboru), přičemž porušení této povinnosti může vést až ke zrušení společnosti soudem, případně k odpovědnosti statutárního orgánu a dozorčí rady za škodu, která tím vznikla společnosti či třetím osobám. Nevyjmenované subjekty, jejichž účetní závěrky musí být ověřeny auditorem patří do skupiny tzv. ostatních subjektů.

URČOVÁNÍ AUDITORA VALNOU HROMADOU

Dle § 17 odst. 1 zákona: „pokud má účetní jednotka, která je právnickou osobou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem nebo konsolidovanou účetní závěrku ověřenou auditorem, **určí auditora** její **nejvyšší orgán**.“ Tím je u akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným Valná hromada. Pouze ve výjimečných případech, kdy nemá účetní jednotka nejvyšší orgán, nebo tento orgán auditora neurčí, může auditora určit Dozorčí rada. Návrh na určení auditora podává statutární orgán právnické osoby, který rovněž uzavírá

CZERWENKA & PARTNER v.o.s.
Minoritská 10 (č.p. 473); CZ – 602 00 Brno; tel.: (+420) 542 422 811; fax: (+420) 542 422 826
http://www.czerwpart.cz; e-mail: Czerwenka_Partner@czerwpart.cz; Krajský soud Brno: A 85 94

LAW EUROPE
www.law-europe.com

smlouvu o auditu a v podstatě tak rozhoduje o odměně auditora (rozhodování o odměně auditora ovšem může být svěřeno do působnosti Valné hromady, a to prostřednictvím Stanov, nebo Společenské smlouvy).

Valná hromada může dále určit období, na které bude smlouva o auditu uzavřena (to neplatí u náhradního určení auditora Dozorčí radou, jenž může auditora určit pouze na jedno účetní období). Pokud toto období neurčí, doporučuje se uzavřít smlouvu o auditu pouze na jedno účetní období. Smlouva o auditu uzavřena bez určení auditora Valnou hromadou je absolutně neplatná. **Smlouvy o auditu uzavřené před účinnosti zákona** na několik let dopředu, tedy před datem 14.4.2009, **zůstávají v platnosti pouze do 31.12.2010**, pak musí být nahrazeny smlouvami novými, jejichž uzavření bude předcházet určení auditora Valnou hromadou. **Smlouvy o auditu uzavřené po datu 14.4.2009 již musí být uzavřeny v souladu s tímto právním předpisem**, tedy i v případě, kdy se vztahují k auditu účetních závěrek za účetní období, ve kterém zákon ještě nebyl účinný.

Dle zákona lze auditora odvolat pouze za situace, kdy audit není prováděn v souladu s právními předpisy, vnitřními předpisy nebo s etickým kodexem. Tento výčet je ovšem užší než výčet, jenž je obsažen v příslušné směrnici. Lze se proto domnívat, že nejde o výčet taxativní, tedy, že existuje možnost odvolat auditora i na základě dalších skutečností, jež sice zákon nepředvídá, ale budou v souladu se směrnicí, k provedení které zákon vznikl. I když to zákon výslovně nestanoví, lze se také domnívat, že působnost odvolat auditora je svěřena Valné hromadě.